

Jaarverslag 2014 van de Nederlandse Sociologische Vereniging

Secretaris

Dr. Arie Glebbeek
Rijksuniversiteit Groningen, Vakgroep Sociologie
Grote Rozenstraat 31, 9712 TG Groningen, a.c.glebbeek@rug.nl

Er heeft een institutionele en personele wisseling van het secretariaat plaatsgevonden. Per 1 juli is het secretariaat ondergebracht bij het ITS in Nijmegen. Anette Lodestijn is onze nieuwe secretaresse, daarin ondersteund door Xandra Smits. Het bestuur heeft op passende wijze afscheid genomen van Marijke Ristivojčević, die na vele jaren trouwe dienst met pensioen is gegaan.

Ook de NSV-website heeft een verandering ondergaan, die zichtbaar is in een flinke modernisering van de opmaak. De website wordt beheerd door Erik van Ingen.

Bestuurssamenstelling

Het bestuur werd gevormd door prof. dr. Jan Willem Duyvendak (voorzitter, UvA), dr. Arie Glebbeek (RuG, secretaris), prof. dr. Maarten Wolbers (RU, penningmeester), dr. Mariëlle Cloïn (SCP), dr. Erik van Ingen (UvT), prof. dr. Renske Keizer (EUR), Hans Teunissen (NVLM), dr. Geert de Vries (VU), dr. Alex van Venrooij (UvA), dr. Jeroen Winkels (RU-ITS) en prof. dr. Ineke Maas (UU). Laatstgenoemde werd na acht jaar bestuurslidmaatschap in september opgevolgd door dr. Anne Roeters (UU).

Ledenaantal

De NSV had op 1 januari 2014 436 leden en op 1 januari 2015 430 leden. De gestaag dalende ontwikkeling van het ledental is in het verslagjaar door het bestuur opnieuw tot beleidsprioriteit gemaakt.

Financiën

In 2014 bedroegen de baten van de NSV € 34.245,- en de lasten € 36.289,-; dit geeft een negatief saldo van € 2044,-. Dit saldo zal ten laste worden gebracht van de reserves van de vereniging.

Activiteiten van de NSV in 2014

Sociologie Magazine

Het bestuur heeft meermalen overleg gevoerd met de Vlaamse zustervereniging teneinde deze te laten bijdragen aan de bureaunkosten van Sociologie Magazine. De NSV vindt dit redelijk, omdat ook de leden van de VVS het magazine ontvangen. Deze gesprekken hebben echter niets opgeleverd, aangezien de VVS zich financieel niet in staat acht meer bij te dragen dan de huidige kosten van haar collectieve abonnement.

Dag van de Sociologie

De VVS heeft een zeer geslaagde Dag van de Sociologie georganiseerd, die op 28 mei plaatsvond in Antwerpen. Er waren interessante centrale lezingen van Mark Elchardus en Frank Furedi. Verder heeft de druk bezochte speciale sessie over het theorie-onderwijs in de sociologie veel waardering gekregen. Er was een levendige en leerzame discussie en deze bijeenkomst voorzag duidelijk in een behoefte. Het bestuur heeft besloten in de komende jaren ook ruimte te bieden aan Engelstalige sessies en daartoe de ‘call for papers’ voortaan mede in die taal te doen uitgaan.

Prijzen

De tweejaarlijkse prijs voor het beste tijdschriftartikel is gegaan naar Tine Molendijk (destijds UvA) voor haar artikel “Voor het vaderland? Collectieve identiteiten en geweld onder Nederlandse gevechtsmilitairen”. Dit artikel is in 2012 gepubliceerd in *Sociologie* (jaargang 8, nr. 3). De jury stond onder voorzitterschap van prof. dr. Nico Wilterdink. De overige juryleden waren dr. Duco Bannink, prof.dr. Jacques van Hoof, prof. dr. Ineke Maas en drs. Joram Pach.

De prijs voor de beste masterscriptie is deze keer voorbestemd geweest voor een scriptie van een ‘research master’. Hij is gewonnen door Tomas Zwinkels (RUG) voor zijn thesis *Outnumbered: Political careers in the Netherlands, Gender, education and the role of political capital*. De jury werd voorgezeten door prof. dr. Jules Peschar en bestond verder uit dr. Jan Kornelis Dijkstra, dr. Barbara da Roit, dr. Anne Roeters, dr. Ellen Verbakel en prof. dr. Liesbet van Zoonen.

Deze ReMa-thesisprijs zal in het vervolg eens in de twee jaar worden toegekend. De prijs voor een reguliere masterscriptie zal vanaf nu ieder jaar worden toegekend. Deze jaarlijkse toekenning onderstreept het belang dat de NSV hecht aan een zelfstandige sociologische masteropleiding.

De NSV-VBO Beleidsprijs is voor de derde keer uitgereikt tijdens de lustrumviering van de Vereniging voor Beleidsonderzoek te Zoetermeer. De winnaars waren Manja Bomhoff, Ninke Paus en Roland Friele van het NIVEL in Utrecht. Zij wonnen de prijs voor hun rapport *Niets te klagen. Onderzoek naar uitingen van ongenoegen in verzorgings- en verpleeghuizen*, dat in opdracht van het ministerie van VWS werd vervaardigd. De jury werd voorgezeten door prof. dr. Peter van Hoesel, emeritus hoogleraar toegepast beleidsonderzoek aan de Erasmus Universiteit. De overige juryleden waren drs. Marcel van Gastel, dr. Arie Glebbeek, prof. dr. Willem Trommel en prof. dr. Romke van der Veen.

Actualiteitencollege

Deze goed bezochte bijeenkomst vond plaats op woensdag 17 december bij het Sociaal en Cultureel Planbureau in Den Haag. Het late tijdstip in het jaar hield verband met het verschijnen van het Sociaal en Cultureel Rapport, dat onder de titel ‘Verschil in Nederland’ de sociale ongelijkheid als hoofdthema had. Omdat dit ook één van de hoofdthema’s is in het werk van Wout Ultee, lag het voor de hand de uitreiking van diens erelidmaatschap te combineren met de presentatie van het SCP-rapport. Dit leidde tot een meer dan anders op onderzoek gericht Actualiteitencollege, waarin Cok Vrooman de hoofdlijnen van het SCP-rapport uiteenzette en Herman van de Werfhorst en Jochem Tolsma hun sociologische perspectieven op ongelijkheid voor het voetlicht brachten. Uiteraard kwam ook het jonge erelid zelf uitvoerig aan het woord. Namens de NSV sprak Harry Ganzeboom de laudatio uit.

Advies kwaliteitscriteria en onderzoekvisitatie

Na ons in 2013 verschenen advies *Naar een evenwichtige kwaliteitsbeoordeling van sociologisch onderzoek* hebben de ontwikkelingen in wetenschapslaan niet stilgestaan. De NSV lijkt met haar advies de tijdgeest goed te hebben aangevoeld. Van vele kanten wordt inmiddels aangedrongen op herziening van de te zeer op kwantiteit gerichte beoordelingscriteria. Een belangrijke eerste toetssteen daarvoor vormde het in 2014 verschenen rapport van de visitatie van het sociologisch onderzoek in Nederland. In dit visitatierapport is het Nederlandse onderzoek allerwege zeer positief beoordeeld. Het persbericht, dat mede door de NSV is opgesteld en uitgebracht, betitelt het “*sociologisch onderzoek in Nederland van zeer hoge kwaliteit*”. Uit het visitatierapport blijkt echter tevens dat het aardig is gelukt om de publieke taak van de sociologie op de agenda te krijgen. Vanaf nu vormt de ‘maatschappelijke relevantie’ een onlosmakelijk onderdeel van de onderzoeksbeoordeling.

Voor de NSV maakt dit de vraag urgent wat goede indicatoren voor maatschappelijke relevantie zijn. Het bestuur neemt zich voor hierin een rol te blijven spelen. Het komende jaar zullen we inventariseren welke invulling de verschillende sociologie-afdelingen aan de maatschappelijke relevantie denken te gaan geven en hoe deze ‘meetbaar’ kan worden gemaakt. De resultaten van deze inventarisatie zullen (wellicht in de vorm van een studiemiddag) worden teruggekoppeld naar de afdelingen. Op deze wijze hoopt de NSV bij te dragen aan de ontwikkeling van een breed gedragen stelsel van ‘best practices’.

Ondersteuning petitie H.NU

Het platform Hervorming Nederlandse Universiteiten heeft een aan de Tweede Kamer aangeboden petitie opgesteld en de NSV verzocht deze te ondersteunen. Aanleiding voor dit verzoek was de eerder gebleken verwantschap in opvattingen. De petitie behelst drie punten: (1) stoppen van de groei van flexibele contracten, (2) afschaffen van outputfinanciering in onderwijs en onderzoek en (3) meer medezeggenschap voor het personeel, in het bijzonder in de vertegenwoordigende organen. Het verzoek stelde het bestuur enigszins voor een dilemma, omdat we ongelukkig waren met een aantal formuleringen, terwijl de grote lijnen wel pasten in onze geest. Het aanbrengen van tekstwijzigingen bleek vanwege de grote tijdsdruk van de actie slechts minimaal mogelijk. Wel hebben we het derde punt van de petitie weten uit te breiden met de voor de Sociologie belangrijke wens om de macht van de Colleges van Bestuur in te perken ten gunste van meer zeggenschap voor de afzonderlijke afdelingen en vakgebieden.

Het bestuur heeft er uiteindelijk unaniem voor gekozen de petitie te steunen, met als overweging dat de strekking van de actie voor de NSV belangrijker moet worden geacht dan de details.

Tijdschriftenregeling

De kortingsregeling voor tijdschriften was ook in 2014 van kracht. Deze biedt aan NSV-leden korting op de abonnementsprijs van de vier door de NSV erkende en ondersteunde tijdschriften *Mens & Maatschappij*, *Sociologie*, *Beleid & Maatschappij* en *Tijdschrift voor Arbeidsvraagstukken*. De kortingsregeling is ook van toepassing op *Religie & Samenleving*.

Lidmaatschappen internationale verenigingen

De NSV is lid van de International Sociological Association (ISA) en van de European Sociological Association (ESA).

Landelijk Sociologiecongres studieverenigingen

De NSV is vaste subsidiegever van het jaarlijkse congres dat de zeven sociologische studieverenigingen voor sociologiestudenten organiseren. In 2014 vond dit congres op 12 maart plaats in Utrecht. Het thema was 'angst'. Onder meer de NSV-ereleden Abram de Swaan en Wout Ultee leverden een bijdrage.